

"העולם הזה" שבעות החדשות הישראליות. המערכת והמינהלה: תל אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03-243386. תאריך: 136. מען מברק: "עולמפרם". מורפס ב"הרפס החדש" בע"מ, תל אביב, רחוב בן איגור. הפצה: "גד" בע"מ. גרופות: "צניקוגרפיה כספי בע"מ". העורך הראשי: אורי אבנרי. המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

זכא קרי

הטלפונית באור שונה, הרבה יותר חמור. הגענו למסקנה כי התערבותו החד-צדדית של מפקד חיל-האוויר עלולה לסכן את המשך התקדמות החקירה, עליה מופקד מפקד המשטרה הצבאית של חיל-האוויר. הכפוף ישירות למפקד החיל, שיגרנו מכתב תלונה חריפים בנושא זה למפקד-המדינה, לראש-הממשלה, לשר-הביטחון ולמפקד חיל-האוויר עצמו.

כעבור ארבעה ימים שוב התקשר, ה"נווט": "המפקד החליט להעניק לנושא עדיפות ראשונית. הוא רוצה להגיע לחקר האמת. הוא יושב חזק על אנשי מ"צ". חשוב לו ביותר לדעת אם החשודים באמת אשמים או חפים מפשע. המשיכו בלחץ, אל תרפו מהנושא עד תום החקירה."

הר: מצ"ח ניתקל בקיר אטום. תיקים ב"מישרד-הביטחון, שהיו יכולים לעזור ב"פיענוח הפרשה, נעלמו. החשודים הצליחו להשמיד מיסמכים. תעשיינים חוששים ל"הייד מפחד ניקמת עובדי מישרד-הביטחון. אם לא תחול תפנית מרעת בחקירה, אי-אפשר יהיה להעמיד את החשודים ל"דין. למרות שעתה ברור גם לאנשי מ"צ שהם עשו כל מעשה נבלה אפשרי" דיווח "הנווט".

במערכת הוחלט להתמיד בלחץ ולא ל"הירתע למרות האיומים במשפטי-דיבה. אם מצ"ח תיכשל בחקירותיה, נאלץ אנו את החשודים להגיע עמנו לעימות מלא בבית המשפט. היינו בטוחים כי בבית-המשפט נצליח לחשוף את כל מעללי האנשים או הם הוקענו בסידרת הגילויים על השחיתות במערכת-הביטחון.

ב9 באפריל, פורסמה כתבה שלישית בסידרה ("סרוף מערכות" — העולם הזה 1962) בה הובאו עובדות חדשות. למחרת שוב התקשר "הנווט". הבשורות שבפיו היו קודרות. היים רומ, משנה ל"מנכ"ל התעשייה-האווירית מכחיש שחיים ירון פנה אליו כדי להשתקף תלונה של חיים לורן, מי שהיה מנכ"ל חברת ש.ה.ל. חברת-בת של התעשייה-האווירית. ירון היה ידיו לאבני נזחשד בקבלות טובות הנאה ממנו.

העולם הזה סען כי יואל מירון, פקיד בכיר במישרד-הביטחון, קשור עם אבני בקשרי שחת, והעביר לו עובדות במיל"יוני לירות ללא מיכרו. כאשר לא ניתן למנוע מיכרו, היה פותח את מעטפות ה"מתחרים, מדווח לאבני כדי שהלה יוכל להתאים את מחירו למחירי המתחרים. כך עשה מירון גם במיכרו בו השתתפה, כאמור, חברת ש.ה.ל.

נושא זה ומידת מעורבותו בו של תת אלוף ירון היו חשובים מכדי שניגח לו.

האדוף בני קדר (עם מומי הוד) טלפון מאלמוני

ב2 באפריל פורסמו כתבה שניה ב"סידרה ("כך הם רימו" — העולם הזה 1961). חורנו על כל האשמות החמורות שהעלינו בכתבה הראשונה והבאנו מימצ"אם חדשים שניתגלו לנו.

בינתיים החל המצב להסתבך. "הנווט" התקשר שוב, סיפר כי אין זו החקירה ה"ראשונה שמצ"ח מנהל סביב מאיר בן אהרון. שנה קודם לכן התלונן תעשיין מנבעתיים כי בן-אהרון הודיע לו, מפור"ש, כי ישליל את המשך עבודתו עם מחלקת-ציוד-חיל-האוויר באם לא ישלש ל"ידיו סכומים גבוהים. בעקבות תלונה זו ניהל מ"צ"ח חקירה ממושכת. התעשיין ה"מתלונן צוייד במכשירי-הקלטה. אך בן אהרון הערמומי שד כנראה שמשוה אינו כשורה. ניתק מגע עם התעשיין והחקירה ניתקלה בקיר אטום.

אם לא תמשיכו לחוץ כדי שהחוקרים יצאו מגידרם, תעלה גם חקירה זו על שירטון" הוהיר "הנווט".

ממקורות אחרים נודע לנו שבן-אהרון שבר להגנתו את עורך-הדין שמואל תמיר וכי הוא מתכוון לתבוע את העולם הזה לדין, ולבקש מיליוני לירות פיצויים בשל הוצאת-דיבה. אמנון אבני מצידו, פנה אף הוא לעורך-דין אחר, כדי להכין תביעה בסדר גודל דומה.

כעבור כמה ימים שוב התקשר "ה"נווט". הפעם היה דיווחו חמור עוד יו

שונים, נוכחנו כי החטאנו את המטרה. אומנם מעשה אחד של שוחד במישרד הביטחון חוסל, אך הביורוקרטיה ממשיכה לכלות שם כל חלקה טובה. למדנו לדעת שאם תוך זמן קצר לא יתחוללו שינויים מפליגים בכל מבנה המישרד, אם לא יורם דם חדש למערכת ויכנסו שינויים מהו"תיים בכל מהלך העבודה, הרי בכורה ה"מציאות, תמשיך השחיתות לשלוט במשרד. "לא התעשיינים השחיתו את פקידי מיש"רד-הביטחון", אמר לנו אחד התעשיינים.

"אלא הפקידים, בשל הגהיגום הביורוקרטי במישרד, הם המשחיתים את התעשיינים". העולם הזה הוסיף להילחם בשתי חזירי תות. שיחורנו במדויק את כל פרשת ה"מיכרו בו השתתפה חברת ש.ה.ל. של ה"תעשייה האווירית. פירסמנו את הממצאים בשתי כתבות ("המיכרו המסתורי" — העו"לם הזה 1967; "תיק המיכרו ניגנב" — העולם הזה 1972). ואכן בגליון-הראשון שהוגש השבוע נגד יואל מירון, מופיעה פרשת ש.ה.ל. כאחד מסעיפי האישום.

בחזית שניה המשכנו להילחם, מדי שבוע, בטמטום הביורוקרטי של מישרד הביטחון, העולה למדינת ישראל בעשרות מיליוני לירות המרובזים לשוא. ב25 ביוני, התקשר לפתע "הנווט" שוב, היה זה עשרה ימים אחר שפירסמנו כתבה על איסדרים חדשים שניתגלו במחלקת ציוד חיל-האוויר.

"מצ"ח חקר את הנושא", אמר "הנווט", "אבל אין בידו מימצאים כנגד הקצין ה"מרכזי שאליה התכוונתם. מדוע לא פירסמ"תם את שמו?"

"הנווט" פגע בנקודה רגישה. להפתעתנו, גו, התערבה הצנורה באותה כתבה. בני"גוד לכתבות הקודמות, בהן הותר לנו ל"ציין את שמות החשודים בשמם המטקי, ולאחר מעצרים, אף בשמם המלא. פרטי הצנורה בכתבה זו את שמות החשודים. אחרי בירור הסתבר שהדבר לא נעשה במזיד, כדי לחפות על החשודים. מרבית המעורבים בפרשיות השחיתות הקודמות היו אורחים או אנשי מילואים. הפעם היה מדובר בקציני צבא הקבע בשירות פעיל. תקנות צה"ל אינן מאפשרות פיר"סום שמותיהם.

כפי שהזכירנו סידרת הגילויים הראשו"נה של העולם הזה על השחיתות במער"כת-הביטחון — יש חשיבות מפליגה ל"זיהוי החשודים ולפירסום זהותם ברבים. פירסום כזה משמיט את הקרקע מתחת ל"רגליהם, מונע מהם אפשרות לטשטש את עקבות מעשיהם ולהתחמק מחקירה. אלא שהפעם, כאמור, היה הדבר בלתי-אפשרי. מאז, זה למעלה מחודש, שוב לא שמענו דבר מ"הנווט" האלמוני — האיש שתרם אולי יותר מכל אדם בודד אחר לחשיפת הריקבון במערכת-הביטחון. עד עצם היום הזה איננו יודעים את זהותו ואת תפקידו. אבל עצם עובדת קיומו של איש כזה, בתוך המערכת, היא תופעה מבורכת המשמשת לנו מקור עידוד ותיקווה. בפעם הראשונה והיחידה אנתנו נוטלים על עצמנו את ה"תפקיד להיות לפה לעם שלם ולומר לאותו אורח אלמוני אימץ ובעל-מצפון, שהיה המצפן לכל חירותינו בנושא זה: תודה.

דפני מוספר שבועות התפרסמה ב"מדור תסקיף (העולם הזה 1974) ידיעה, שסיפרה על עשרים חמישה אלף עותקים מספריו של אבא אבן, שר-החוץ לשעבר, שנרכשו, כביכול, על ידי המגבית-היהודית המאוחדת בארצות-הברית, ומונחים במשר"דיה כאבן שאין לה הפסקי.

את המידע בנושא זה קיבלנו מאישיות ברת-סמכה. האיש טען כי ראה את הספרים במו עיניו וכי שמע את החסבר למה שראו עיניו מפי אחד מראשי המגבית. משום כך לא הטלנו ספק בדבריו.

אחרי פירסום הידיעה, קיבלנו את תגובתו של מר אבן. הוא קרא: להדי"ם. לדבריו, מעולם לא ביקש מראשי המגבית שירכשו את ספריו וממילא הם לא מילאו אחר בקשתו. משרדי המגבית-היהודית-המאוחדת דת בישראל העבירו אלינו גם את תגובתו של מר ארבינו ברנשטיין, מראשי המגבית:

בית: "מר אבן מעולם לא דן עם אירגונו בקשר לרכישת ספריו והמגבית מעולם לא רכשה 25 אלף עותקים של ספר כלשהוא של איזה שהוא סופר".

העולם הזה שמח לפרסם תגובה אלה, המפריכות את החשד, שהופנה ללא בסיס כלפי מר אבן.

תמס